

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра міжнародної економіки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Міжнародна економіка

Обов'язкова

Освітньо-професійна програма Економічна кібернетика
(назва програми)

Спеціальність 051 Економіка
(вказати: код, назва)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробник: к.е.н., асистент Марченко Тетяна Володимирівна

Профайл викладача: <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-mizhnarodnoyi-ekonomiky/kolektyv-kafedry/marchenko-tetyana-volodymyrivna>

Контактний телефон: +380506663274

Е-mail: t_marchenko@chnu.edu.ua

**Сторінка курсу в Google Classroom:
<https://classroom.google.com/c/OTUwOTU5MzAxNDJa>**

Консультації: згідно графіка

Чернівці 2021 рік

1. Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародна економіка» є обов'язковою для галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки. Програма розроблена на основі галузевого стандарту вищої школи. Курс “Міжнародна економіка” – важлива складова частина комплексу дисциплін, знати які необхідно фахівцям у галузі економіки. Пізнання ними ролі залучення країн у систему МПП, міжнародної торгівлі товарами та послугами, а також правами інтелектуальної власності, особливостей міжнародного руху капіталу та міграції трудових ресурсів, а також інших форм міжнародних економічних відносин, сучасної динаміки світогосподарського розвитку, особливостей міжнародної мікро- та макроекономіки, а також впливу діяльності міжнародних організацій та інтеграційних об'єднань на конкурентоспроможність національних економік істотно сприяє їхньому вмінню приймати оптимальні рішення у веденні міжнародного бізнесу.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета – формування у студентів знань про загальні світогосподарські процеси, опанування теоретичних основ та набуття навичок аналізу процесів і тенденцій у галузі міжнародного економічного спілкування. Це сприятиме підвищенню рівня загальноосвітньої підготовки спеціалістів, розширенню обізнаності завдяки отриманню нових знань та формуванню сучасного економічного мислення.

3. Пререквізити

Вивчення курсу “Міжнародна економіка” повинно базуватися на знанні категорій, понять, економічних законів і закономірностей, засвоєних у процесі вивчення курсів, що є базовими для опанування теорії розвитку мегаекономічного рівня: “Економічна теорія”, “Мікро- та макроекономіка”.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Результати навчання:

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	
Денна	2	4	5	150	30	30			90	екзамен
Заочна	2	4	5	150	6	4			140	екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин								
	Денна форма				Заочна форма				
	Усього	Лекції	Практичні	Індивід.	СРС	Усього	Лекції	Практичні	СРС
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ									
Тема 1. Предмет і структура курсу “Міжнародна економіка”	12	2	2		8	14	2		12
Тема 2. Базові поняття міжнародної економіки	12	2	2		8	12			12
Тема 3. Відкрита економіка: значення та показники	12	2	2		8	13		1	12
Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі	13	3	3		7	12			12
Тема 5. Міжнародна торгівля: суть, структура, показники	13	3	3		7	14	2		12
Тема 6. Міжнародна торговельна політика	13	3	3		7	10			10
Модульний контроль I									
Всього за ЗМ 1	75	15	15		45	75	4	2	70
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МІЖНАРОДНИЙ РУХ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА І ФУНКЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА									
Тема 7. Міжнародний рух капіталу	12	2	2		8	15	2	1	12
Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили	12	2	2		8	13		1	12
Тема 9. Міжнародна передача технологій	12	2	2		8	12			12
Тема 10. Міжнародна валютно-фінансова система	13	3	3		7	13		1	12
Тема 11. Інтеграційні процеси у світовому господарстві	13	3	3		7	12			12
Тема 12. Моніторинг та регулювання міжнародної економіки	13	3	3		7	10			10
Модульний контроль II									
Всього за ЗМ 2	75	15	15		45	75	2	3	70
РАЗОМ	150	30	30		90	150	6	4	140

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
Денна форма навчання			
I. Обов'язкові			
<i>За систематичність і активність роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>			
1.1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	Протягом семестру	Оцінка системності і активності роботи на семінарських заняттях	5
За виконання модульних (контрольних) завдань			
1.2 Модульне завдання № 1	За графіком проведення занять	Оцінка правильності виконання модульних робіт	5

1.3. Модульне завдання № 2	За графіком проведення занять	Оцінка правильності виконання модульних робіт	5
Разом балів за обов'язкові види СРС			15
II. Вибіркові			
2.1. Підготовка презентації з використанням нових технологій (із побудовою схем, графіків, таблиць, діаграм тощо)	Протягом семестру	Презентація та обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять	10
2.2. Підготовка аналітичної доповіді на основі наукових публікацій і статистичних даних за заданою тематикою	Протягом семестру	Підготовка письмової доповіді обсягом 10-15 сторінок та обговорення результатів дослідження під час ауд. занять	10
2.3. Підготовка есе обсягом 4-5 сторінок за тематикою питань курсу, винесених на СРС	Протягом семестру	Перевірка правильності виконання завдань та обговорення (захист) під час ІКР	5
2.4. Виконання завдання аналітичного характеру	Протягом семестру	Перевірка правильності виконання завдань	10
2.5. Вирішення конкретних економічних проблемних ситуацій, розв'язування економічних задач та розробка пропозицій щодо вирішення виявлених проблем	Протягом семестру	Перевірка правильності виконання завдань	5
2.6. Участь у роботі наукових студентських конференцій, круглих столів, семінарів, прес-клубів; олімпіадах за фахом	Протягом семестру	Підготовка наукових доповідей, публікація тез і статей; участь і призові місця на олімпіадах з міжнародної економіки	5
Разом балів за вибіркові види СРС			10
Всього балів за СРС			25

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи (практичні роботи)

МН3 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН4 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН5 – нові інформаційні технології, комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, мультимедійні, дистанційні, web-конференції, вебінари тощо)

МН6 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Форми та методи оцінювання

МО1 – екзамен (іспит)

МО3 – тести, опитування, контрольні, самостійні роботи за індивідуальним завданням

МО6 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті

МО8 – презентації результатів виконання завдань, звіт про індивідуальні завдання

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожен тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці есе – 5 балів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (іспит)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки. Міжнародна торгівля.						Змістовий модуль 2. Міжнародний рух факторів виробництва і функціональна система світового господарства							
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T1.6	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	T2.6	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

7. Рекомендована література

1. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. – К.: „Центр навчальної літератури”, 2004. – 676 с.
2. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – 4-те вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2003. – 406 с.
3. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 397 с.
4. Рокоча В.В. Міжнародна економіка: Навч. посіб.: У 2 кн. – К: Таксон 2000 – Кн.І: Міжнародна торгівля: теорія та політика. – 320 с.
5. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О.І.Шнирков та ін. – 2-ге видання, стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 582 с.
6. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник / За ред. І.М.Школи. – К.: КНТЕУ, 2003. – 589 с.
7. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Білоцерківець В. В. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Задю та д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича ; Дніпропетр. ун-т економіки та права. - Д. : Вид-во ДУЕП, 2010. - 339 с.
8. Міжнародна економіка : навч. посіб. / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко. - К. : Знання, 2009. - 302 с.
9. Міжнародна економіка : навч. посіб. до самост. вивч. дисципліни (для студ. екон. спец. ден. форми навчання) / О. О. Шевченко ; Донбас. держ. машинобуд. акад. - Краматорськ : ДДМА, 2010. - 180 с.
10. Міжнародна економіка : навч. посіб. до самост. вивч. дисципліни (для студ. екон. спец. ден. форми навчання) / О. О. Шевченко ; Донбас. держ. машинобуд. акад. - Краматорськ : ДДМА, 2010. - 180 с.
11. Міжнародна економіка : навч. посіб. / О. В. Носова [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Носової ; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Х. : ХДУХТ, 2010. - 322 с.

12. Міжнародна економіка: Практикум : [навч. посіб.] / А. П. Румянцев, Ю. О. Коваленко ; Київ. екон. ін-т менеджменту (ЕКОМЕН). - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 295 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://me.kmu.gov.ua/>
2. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: www.niss.gov.ua
3. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку. URL: www.unctad.org
4. Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org
5. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: www.wto.org
6. Centre for Economic policy Research. URL: <http://www.cepr.org>
7. Foreign Affairs. URL: <http://www.foreignaffairs.com>
8. International Centre for Trade and Sustainable Development. URL: <http://www.ictsd.org/>